

Εξεταστική περίοδος Ιανουαρίου 2013

**ΣΥΝΟΠΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ
ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥ**

Α' ΟΜΑΔΑ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 1

Το εφαρμοστέο δίκαιο στην προκείμενη σχέση υποδεικνύεται από τους κανόνες συγκρούσεως που περιέχονται στον Κανονισμό 864/2007 (Ρώμη II). Ο εν λόγω Κανονισμός εφαρμόζεται διότι η προκείμενη εξωσυμβατική ενοχή (αδικοπραξία) εμπίπτει τόσο στο ουσιαστικό (άρθρ. 1) όσο και στο χρονικό (άρθρ. 31 και 32) πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού.

Επειδή η επιλογή του βελγικού δικαίου από τα μέρη δεν πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρ. 14 του Κανονισμού Ρώμη II (καθ' όσον ο Α ενεργεί ως ιδιώτης και η επιλογή ήταν προγενέστερη της επελεύσεως του ζημιογόνου γεγονότος), ούτε η υπό εξέταση αδικοπραξία εμπίπτει σε κάποια ειδικότερα ρυθμιζόμενη περίπτωση, εφαρμόζονται οι γενικές διατάξεις.

Το δίκαιο που διέπει την προκείμενη αδικοπραξία του Β κατά του Α είναι κατ' αρχήν το γαλλικό δίκαιο ως το δίκαιο του τόπου επελεύσεως της ζημίας (άρθρ. 4 παρ. 1 του Κανονισμού Ρώμη II), αφού τα μέρη δεν έχουν κοινή συνήθη διαμονή (άρθρ. 4 παρ. 2 του Κανονισμού Ρώμη II).

Ωστόσο, εξεταστέα είναι η εφαρμογή της ρήτρας διαφυγής του άρθρ. 4 παρ. 3 του Κανονισμού Ρώμη II, στο μέτρο που η υπό εξέταση αδικοπραξία προέκυψε στο πλαίσιο προϋφιστάμενης σχέσεως των μερών [σύμβαση, που διέπεται από το βελγικό δίκαιο, ως δίκαιο επιλογής των μερών - άρθρ. 3 παρ. 1 σε συνδ. με αρθρ. 6 παρ. 4 περ. α' του Κανονισμού 593/2008 (Ρώμη I)]. Κατ' εφαρμογήν της ρήτρας διαφυγής, εφαρμοστέο θα είναι το βελγικό δίκαιο και στην αδικοπραξία.

Βεβαίως, σύμφωνα με τον Κανονισμό Ρώμη II, όταν γίνεται λόγος για αλλοδαπό δίκαιο, νοείται το αλλοδαπό ουσιαστικό δίκαιο (άρθρ. 24 του Κανονισμού Ρώμη II), ενώ η εφαρμογή των κανόνων του αλλοδαπού ουσιαστικού δικαίου θα ελεγχθεί για το αν θίγει την ελληνική διεθνή δημόσια τάξη (άρθρ. 26 του Κανονισμού Ρώμη II), ενώ επίσης θα εφαρμοσθούν πρωτίστως οι ελληνικοί κανόνες αμέσου εφαρμογής, εφόσον υπάρχουν (άρθρ. 16 του Κανονισμού Ρώμη II).

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 2

Με forum την Ελλάδα, το ζήτημα του αν η Β αποκτά με το γάμο το επώνυμο του Α (συζύγου της) εμπίπτει στη ρυθμιστέα σχέση των

προσωπικών σχέσεων των συζύγων (ΑΚ 14). Χρόνος κατά τον οποίο θα πρέπει να συντρέχουν τα συνδυαστικά στοιχεία που αναφέρονται στο πλαίσιο του άρθρου 14 ΑΚ είναι ο χρόνος αμέσως μετά την τέλεση του γάμου.

Εφαρμοστέο δίκαιο στις προσωπικές σχέσεις των συζύγων Α και Β θα είναι κατ' αρχήν το πορτογαλικό δίκαιο, ως δίκαιο της κοινής ιθαγένειας των συζύγων αμέσως μετά το γάμο, την οποία ιθαγένεια και οι δύο διατηρούν (ΑΚ 14 αρ. 1).

Ωστόσο, αν γίνει δεκτή η άποψη μερίδας της θεωρίας, σύμφωνα με την οποία για τις ανάγκες εφαρμογής του ΑΚ 14 αρ. 1 μεσολαβεί η εφαρμογή του ΑΚ 31 επί πολυϊθαγενών, τότε η ιθαγένεια που λαμβάνουμε υπ' όψιν για τον Α θα είναι η ελληνική και όχι η πορτογαλική – ΑΚ 31 εδ. α'), επομένως οι Α και Β δεν έχουν κοινή ενεργό ιθαγένεια. Εφαρμοστέο δίκαιο, στην περίπτωση αυτή, θα είναι το ελληνικό δίκαιο, ως το δίκαιο του τόπου της κοινής συνήθους διαμονής των συζύγων μετά το γάμο (ΑΚ 14 αρ. 2).

Πρόκριμα της ρυθμιστέας σχέσεως των προσωπικών σχέσεων των συζύγων Α και Β συνιστά η εγκυρότητα του γάμου τους (ΑΚ 13). Το πρόκριμα αυτό ανακύπτει στο πλαίσιο της ρυθμιστέας σχέσεως του κανόνα συγκρούσεως και συνεπώς το εφαρμοστέο επ' αυτού δίκαιο θα προσδιορισθεί βάσει του σχετικού κανόνα συγκρούσεως του *forum*. Έτσι, ως προς τις ουσιαστικές προϋποθέσεις του γάμου των Α και Β, θα εφαρμοσθεί εκείνο το δίκαιο της ιθαγένειας των Α και Β που περισσότερο τις ευνοεί ή λιγότερο τις βλάπτει (ΑΚ 13 εδ. α'). Οι τυπικές προϋποθέσεις του γάμου των Α και Β θα κριθούν από εκείνο το δίκαιο της ιθαγένειας των μερών ή από το ελληνικό δίκαιο, ως δίκαιο του τόπου τελέσεως του γάμου, που περισσότερο τις ευνοεί ή λιγότερο τις πλήττει (ΑΚ 13 εδ. β').

Όταν γίνεται λόγος περί αλλοδαπού εφαρμοστέου δικαίου, νοείται το αλλοδαπό ουσιαστικό δίκαιο (ΑΚ 32), η δε εφαρμογή του αλλοδαπού δικαίου θα ελεγχθεί για το αν θίγει την ελληνική διεθνή δημόσια τάξη (ΑΚ 33). Κατά τη μεθοδολογική τάξη, πρωτίστως θα εφαρμοσθούν οι ελληνικοί κανόνες αμέσου εφαρμογής, εφόσον υπάρχουν.

Β' ΟΜΑΔΑ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 1

Εφαρμοστέος, εν προκειμένω, είναι ο Κανονισμός 44/2001 (Βρυξέλλες Ι), καθώς η εν λόγω διαφορά εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού (άρθρ. 1) και η εναγομένη Β διατηρεί την κατοικία της στο έδαφος Κράτους-Μέλους της Ε.Ε. (Γαλλία).

Η προκείμενη σχέση (αξιώσεις από ατομική σύμβαση εργασίας) εμπίπτει στις προστατευτικές διατάξεις των άρθρ. 18-21 του Κανονισμού Βρυξέλλες Ι.

Αρχικώς παρατηρείται ότι η ρήτρα παρεκτάσεως που συμφώνησαν τα μέρη αποκλειστικά υπέρ των αγγλικών δικαστηρίων είναι άκυρη, καθώς δεν πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρ. 21 του Κανονισμού Βρυξέλλες Ι.

Διεθνή δικαιοδοσία για την εκδίκαση της αγωγής της Α κατά της Β έχουν (κατ' επιλογήν της Α): α) τα γαλλικά δικαστήρια, ως δικαστήρια του τόπου της κατοικίας της Β (άρθρ. 19 αρ. 1 του Κανονισμού Βρυξέλλες Ι) και β)

τα ελληνικά δικαστήρια, αν διατηρούσε εγκατάσταση στην Ελλάδα η Β, όπου και προσελήφθη η Α (άρθρ. 19 αρ. 2 περ. β' του Κανονισμού Βρυξέλλες Ι). Σημειώνεται ότι είναι ανεφάρμοστη η βάση δικαιοδοσίας του τόπου της συνήθους εκτελέσεως της εργασίας (άρθρ. 19 αρ. 2 περ. β' του Κανονισμού Βρυξέλλες Ι), στο μέτρο που από τη φύση της εργασίας της Α (αεροσυνοδός σε διεθνείς πτήσεις) δεν μπορεί να προσδιορισθεί τέτοιος τόπος.

Το συγκεκριμένο, καθ' ύλην και κατά τόπον, αρμόδιο δικαστήριο που θα δικάσει την ένδικη αγωγή θα καθορισθεί από το εσωτερικό δικονομικό δίκαιο του Κράτους Μέλους στο οποίο παραπέμπουν οι ανωτέρω βάσεις διεθνούς δικαιοδοσίας.

Τέλος, διεθνή δικαιοδοσία θα έχει οποιοδήποτε δικαστήριο εντός της Ε.Ε., στο οποίο η Α θα εναγάγει τη Β και η Β θα παρασταθεί χωρίς να αμφισβητήσει τη διεθνή δικαιοδοσία του δικάζοντος δικαστηρίου (σιωπηρή παρέκταση διεθνούς δικαιοδοσίας – άρθρ. 24 του Κανονισμού Βρυξέλλες Ι).

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 2

Με forum την Ελλάδα, οι κληρονομικές σχέσεις διέπονται από το δίκαιο της ιθαγένειας του κληρονομούμενου κατά το χρόνο του θανάτου του (ΑΚ 28).

Επομένως, το δίκαιο που θα διέπει τις κληρονομικές σχέσεις του Α θα είναι το δίκαιο της ιθαγένειας που θα έχει κατά το χρόνο του θανάτου του. Αν διατηρήσει την ελληνική του ιθαγένεια θα εφαρμοσθεί το ελληνικό δίκαιο. Αν, εν τω μεταξύ λάβει άλλη ιθαγένεια χωρίς να αποβάλει την ελληνική, θα εφαρμοσθεί και πάλι το ελληνικό δίκαιο (ΑΚ 28 και 31 εδ. α). Το δίκαιο αυτό θα διέπει το σύνολο της κληρονομιαίας περιουσίας του Α (αρχή της ενότητας).

Η δικαιοπρακτική ικανότητα του Α για τη σύνταξη διαθήκης διέπεται από το δίκαιο της ιθαγένειάς του είτε κατά το χρόνο συντάξεως της διαθήκης είτε κατά το χρόνο του θανάτου του (ΑΚ 7 και 28).

Ο τύπος της διαθήκης διέπεται από εκείνο το δίκαιο, το οποίο υποδεικνύει η Σύμβαση της Χάγης του 1961 «για τις συγκρούσεις νόμων που αφορούν τον τύπο συντάξεων διαθήκης» (ν. 1325/1983), που περισσότερο ευνοεί την εγκυρότητα της διαθήκης ή λιγότερο την πλήττει.

Όταν γίνεται λόγος περί αλλοδαπού εφαρμοστέου δικαίου, νοείται το αλλοδαπό ουσιαστικό δίκαιο (ΑΚ 32), η δε εφαρμογή τυχόν αλλοδαπού δικαίου θα ελεγχθεί για το αν θίγει την ελληνική διεθνή δημόσια τάξη (ΑΚ 33). Κατά τη μεθοδολογική τάξη, πρωτίστως θα εφαρμοσθούν οι ελληνικοί κανόνες αμέσου εφαρμογής, εφόσον υπάρχουν.

Σημείωση: Οι ως άνω απαντήσεις στα πρακτικά θέματα είναι συνοπτικές. Ολοκληρωμένες απαντήσεις θα θεωρηθούν μόνον αυτές που περιέχουν επαρκή και αιτιολογημένη ανάπτυξη.